

MANÖVERSKOLAN

Lär dig hantera båten på bästa sätt

Steg 1-3

Steg 4-5

Steg 6-8

Steg 9

Steg 10-11

Kasta loss med sprong

Här visar vi hur du kan lägga loss i en trång hamn där du vill få ut fören 90 grader utan att förflytta dig framåt eller bakåt. På engelska kallas det *spronging off*. Har man inte sett det förr, kan det kännas som ett trolleritrix.

Text och foto Leon Schulz Illustration Cecilia Ljungström

MED DEN HÄR metoden kan man faktiskt till och med vända hela 180 grader om hamnens utgång ligger akterut, så att man varken behöver vända eller backa i en trång hamn. I stället vrider båten till önskad riktning och man kör sedan helt enkelt ut framåt. Det enda som behövs är tillräckligt med brygga (eller annan fästmöjlighet till exempel en påle) akter om båten. Har man inte någon lämplig förtöjning där, går det ju oftast att förhala sig innan man påbörjar manövern.

Det kanske bör tilläggas som en brasklapp att denna manöver kan vara lite svår om det är mycket stark pålandsvind, men den funkar i de flesta vindar. Men är man osäker om vinden blåser för starkt mot

kaj, kan man alltid prova, går det inte så händer inget mer än att man inte kommer ut. Så här går denna manöver till:

1. Sätt de största fendrarna längst akterut
2. Lägga en lina – "sprong" från den akterknap i båten som vetter bort från kaj (som blir vridpunkt) och sedan långt akterut till en pollare i land – typ en båtlängd akter om den egna båten.

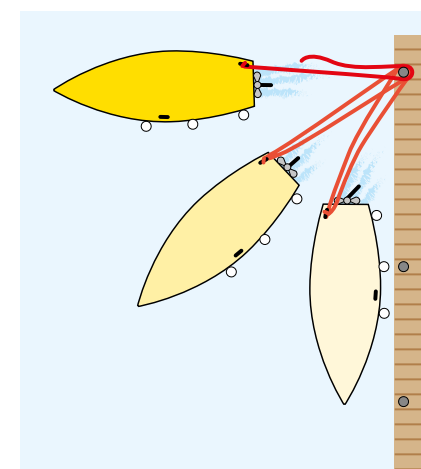
Lägg gärna spronget "på slip" det vill säga lägg den så den går runt pollaren i land och tillbaka till båten, så att den lätt kan läggas loss från båten.

Obs! Spänn inte upp spronget ännu, utan låt det hänga något, vi vill inte använda den ännu!

3. Starta motorn, lägg i framväxeln och lägg rodret så att båten förblir parallell med bryggan.
4. Lägga loss alla tamparna förutom spronget samt midskeppspringet som ska peka akterut från midskeppsknappen, som blir nästista tamp att lossa.

5. Fira försiktigt midskeppspringet så att spronget börjar spännas upp och vrid samtidigt rodret mot bryggan.

6. Båten börjar nu själv lämna kaj och fören börjar, trots roderställningen, långsamt peka bort från kaj.

7. Eventuell behöver du gasa något, men ta aldrig bort gas under manövern.

8. När avståndet mellan aktern och bryggan är tillräckligt stort kan man försiktigt vrida rodret så att fören vill peka bort från kaj.

9. Båten vrider sig allt mer så man väntar till man uppnått önskad vinkel (som kan vara ända upp till 180°, det vill säga att man har vänt båten helt).

10. Lägga ur växeln för att släppa på trycket på spronget, ta loss och hala in det kvickt.

11. Kör rakt ut i önskat riktning.

Enklarest förstår man genialiteten i denna manöver om man kollar på följande video: [youtube.com/watch?v=Ch8fKVOOzs8](https://www.youtube.com/watch?v=Ch8fKVOOzs8)

LEON SCHULZ är RYA Yachtmaster Ocean Instructor, författare och föredragshållare. Han har seglat över 80 000 sjömil. Han håller kurser i bl.a. navigation, båthantering och astronomisk navigation. www.reginasailing.com